

WinGED 2000

Slovník pro šest jazyků

Čeští překladatelé si rozhodně nemohou stěžovat, že by na ně softwarové firmy nemyslely. Nabídka už je skutečně bohatá a vedle "jednoúčelových" produktů se objevují i nástroje ovládající více cizích jazyků. K radosti uživatelů se trh s elektronickými slovníky začíná rozdělovat do tří hlavních směrů. Na jedné straně jsou k dispozici překladové slovníky převedené z tištěné podoby do podoby elektronické. Tak například firma Leda nabízí *Velký anglicko-český slovník* od K. Haise a B. Hodka (14 800 Kč; všechny zde uváděné ceny jsou včetně DPH), firma Adicom poskytuje slovník *YAP*, k němuž dodává mimo jiné i slovník od I. Poldaufa převedený do elektronické podoby (od 590 Kč). Jakýmsi mezistupněm jsou anglické a německé slovníky *Windict* od firmy Stormware (3130 Kč); druhý proud pak zastupují ozvučené studijní anglické a německé slovníky *Lingea Lexicon* (po 1990 Kč).

Ve třetím proudu jsou překladové slovníky sestavené ze slovních dvojic. Dlouhou dobu zde vládl *PC Translator*, který nyní nabízí ozvučené verze pro angličtinu, němčinu, francouzštinu a španělštinu a neozvučené pro ruštinu a italštinu, a to se slovní zásobou od 150 000 (italština) do 550 000 slovních dvojic (angličtina, němčina) a s cenou od 3100 do 4150 Kč.

Pak se objevil *Překladový slovník '98*, který nabízí pro angličtinu a němčinu zvlášť přes 700 000 dvojic (10 800 Kč); podrobné popisy dalších slovníků můžete nalézt také na www.e2.cz. Program **WinGED 2000**, s nímž vás teď seznámíme (viz též www.winged2000.cz), se řadí právě do tohoto třetího proudu.

WinGED 2000

WinGED 2000 vychází ze staršího slovníku *GED 6.1*, pracuje ve Windows 3.1x, 95, 98, 2000 i NT, má přehledné a intuitivní ovládání, ale především nabízí obousměrnou slovní zásobu i pro "méně preferované" jazyky. V době psaní recenze to jsou následující jazyky: angličtina (302 000 slovních dvojic), němčina (325 000), ruština (158 000), francouzština (106 000), španělština (102 000), italština (91 000). Slovníkové náplně můžete buď načítat z CD (pak stačí instalovat pouze obslužný program), nebo je můžete nainstalovat na pevný disk svého počítače – i tak celá instalace všech šesti slovníkových náplní zabere necelých 87 MB! Pro počítačovou síť se přitom nabízejí dvě varianty. Databázi hesel můžete sdílet (libovolná modifikace hesla jedním uživatelem se promítne do změn u všech uživatelů), nebo sdílíte pouze hlavní databázi slov a případné modifikace následkem oprav či přidávání hesel se pak projeví jen na počítači, kde byly změny provedeny.

Kapacita jednoho hesla činí maximálně 250 znaků, takže je možné zapisovat i dlouhá slovní spojení. Počet překladů jednoho hesla zabere až 100 řádků. Chcete-li se vrátit k heslům, která jste již dříve hledali, stačí využít historii slovíček. U angličtiny je také k dispozici zobrazení seznamu nepravidelných sloves.

Hesla jsou ve slovních dvojicích, v angličtině je k heslům k dispozici také prepis výslovnosti, bohužel však znázorněný značně nestandardním způsobem (viz obrázek). Je to škoda – stačilo možná zvolit vhodný font, který obsahuje znaky, jež se k prepisu výslovnosti obvykle používají. Program totiž umožňuje nastavit pro jednotlivé jazyky různé fonty, a dokonce také různé klávesnice, takže zápis nových výrazů je pak velmi pohotový.

V jednoduchosti je krása

WinGED vyniká jednoduchou a přímočarou obsluhou. Běžnou funkcí elektronických slovníků je přímá práce se schránkou Windows – to lze využít v jakémkoli textovém editoru. Pro WinGED si však můžete nahrát šablonu, která v editoru MS Word 6, 7 i 97 vytvoří tlačítka, jimiž pak můžete vyvolávat překlad do cílového jazyka přímo z textového editoru, což je velmi rychlé a elegantní.

U slovníků převedených z tištěné podoby jsou všechny výrazy uváděny v kontextu, který je obvykle velkou pomocí, u slovníků sestavených ze slovních dvojic proto může absence kontextu a příkladových vět přinášet určitá úskalí. WinGED však nabízí velmi zajímavou funkci – tlačítko pro **zpětný překlad** vybraného významu určitého slova, díky čemuž se můžete přesněji rozhodnout o smyslu daného výrazu. Program začíná slova vyhledávat již během zápisu do vstupní řádky, takže často není třeba zapsat výraz celý, ale stačí myší vybrat některý z výrazů v nabídce.

Ve slovníku lze vyhledávat libovolný textový řetězec. Přitom zadáte směr překladu a určíte, zda hledání má probíhat jenom v originálu, nebo také v překladech. Tato funkce však není nejrychlejší. Tak například fulltextové vyhledání výrazu *jiffy* trvalo celých 85 sekund, což může být

pro řadu uživatelů zkouškou trpělivosti. Tento problém by se však s největší pravděpodobností dal vyřešit lepší indexací celé databáze.

Doplňování slovní zásoby

Zde se dostáváme patrně k jedné z nejsilnějších zbraní tohoto programu. Některé konkurenční programy používají pro doplňování slov takzvaný uživatelský slovník; to však má své nevýhody, protože je třeba stanovit pořadí prohledávání příslušných slovníků. WinGED 2000 si drží všechny výrazy stále v jedné jediné databázi. Při zadání nové slovní dvojice můžete jednoduše určit, zda se má překlad projevít i na druhé straně slovníku, což je velmi praktické (viz obrázek).

Slovní zásobu však můžete doplňovat i zcela automaticky – díky funkci pro import z textového souboru. Zápis musí být proveden vždy ve dvojici: heslo – překlad. Zde se otevírají netušené možnosti pro snadné a rychlé vytváření slovní zásoby, především pokud jde o technické výrazy z nejrůznějších oborů. A zcela vynikající je možnost založit si další vlastní slovníky – tedy například pro portugalskou, norštinu, švédštinu atd. Možná si někteří překladatelé vedou určitou databázi výrazů v nějakém textovém editoru nebo tabulkovém kalkulátoru. Takto mohou s velmi malým úsilím získat pro svůj pracovní jazyk praktický překladový slovník.

Obsah slovníku

U každého slovníku jde samozřejmě v první řadě o objem slovní zásoby. Tady program příjemně překvapí. V angličtině najdete veškeré výrazivo z všeobecné slovní zásoby, ale slovník dobře podchycuje i slovní spojení jako *lie fallow*, *lie in state*, *take cognizance of* atd. Dobře vyhoví, pokud jde o základní slovní zásobu v oblasti ekonomie i techniky – neočekávejte však, že v něm najdete málo frekventované výrazy typu *kapacitní účinník* či *induktivní účinník*. Poměrně málo je také podchycena tematika chemie.

V oblasti ruštiny a italštiny začíná být WinGED pro podobné produkty velmi tvrdou konkurencí – především svou vynikající cenou. Bude však pravděpodobně lákavý především pro ty uživatele, kteří potřebují elektronický slovník pro více než jediný jazyk. V programu *WinGED 2000* najdete dobrého pomocníka za naprosto bezkonkurenční cenu – za pouhých 1574 Kč!

Příjemné je i zjištění, že firma na slovníku stále pracuje, takže dle sdělení jejího zástupce by měl být zejména anglický slovník v dohledné době značně rozšířen.

Jan Janča